

Landskap: *Borgerlän*

Upptecknat av:

Härad: *Skåne*

Adress:

Socken: *Sollberga*Berättat av: *gammal gammal fr.*

Uppteckningsår:

Född år i *Sollberga*

Uppteckningen rör

Siverskatten i Wälby fjorden

1

En gammal
Solberga, Inlandsbld 5.

1318

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKLIVSARKIV

Silverskatten i Walbyfjorden.

Omtalad av en gammal gammal från Solberga, släktet
J. v. o. Gyllenkrooks sökande efter silvret 1780, hämtat från
Odelmans Bohusläns Beskrifning.

Det var på den tiden då Bohuslän var ett danskt landskap. Krig och kämpalek rådde mellan storbönderna i landet och mycket blod flöt. I Solberga socker levde då tvenne beryktade bönder, Gudröd Björnsson och Halvar Frä, som voro de bittraste ovänner. När något tillfälle yppade sig att på ett eller annat sätt kunna göra skada på den andres egendom, voro de icke sena att utnyttja detta. Mången gång mördades böndernas drängar då de voro utsent på nätterna av motståndarens folk och för varje dag som gick frödades och växte hatet dem emellan.

Gudröd Björnsson hade blott ett barn, sonen Thord, och Halvar Frä hade endast en dotter, Sigrid. Och de båda barnen hade blivit förälskade i varandra utan sina fäders vetskap. Under sommarnätterna kunde de ibland träffas i snårskogen mellan storböndernas ägodelar och där smidde de gyllene framtidsdrömmar i månskenet. Och dagarna gingo under stigande hat mellan bönderna och nätterna förrunno under stigande kärlek mellan de båda unga. Redan talade de om att fly från landet och söka sig en fristad i Sverige. Men så kom upptäckten. En av Gudröd Björnssons drängar hade länge sett Thord göra hemlighetsfulla utflykter under nätterna och som han var nyfiken beslöt han en kväll att följa efter. Och gömd i snårskogen såg han med förvåning och häpnad hans herres sons möte med Sigrid, fiendebondens fagra dotter. Han hörde huru de samtalade om att fly från hemmet och han beslöt att emtala allt för Gudröd Björnsson.

Då bonden fick höra historien omtalas blev han ursinnig, men i stället för att utösa sin vrede på sonen, utkastade han de mest vansinniga beskyllningar mot Halvar Frä, att det var denne som låtit sin dotter förleda hans son. Skvallret utbreddes raskt i bygden och kom snart till Halvar Fräs öron. Lika vred som sin fiende blev nu denne och påstod i sin tur att det var Björnsson, som låtit sin son förföra hans dotter. Och på detta sätt nådde fiendskapen sin höjdpunkt.

En stormig afton på vintern bådade så Björnsson upp sina drängar, beväpnade dem till tänderna med högafflar, liar och tjocka ekpäkar och tågade tyst och varligt till Fräs boningshus. Denne blev totalt överraskad, han försökte göra ett svagt motstånd, men hans folk högs ned utan förbarmande och för att rädda sig själv och sin dotter måste han bedja om nåd. Och nåd beviljades, men på det villkor, att han skulle lasta allt sitt silver på sina vagnar och köra det över den numera frusna Walbyfjorden, som låg mellan de båda gårdarna, till sin besegrades residens. Frä lovade detta och började genast att lasta de dyrbara silversakerna på fordonen, som stodo redo utanför dörren. Intet fick lämnas kvar, både ägodelarna och de reda penningarna plockades med. Slutligen var allt klart och det var icke mindre än 12 lass fyllda av de dyrbaraste silversaker, som kördes bort i vinternatten. Gubben Björnsson följde själv efter under det Thord stannade kvar hos den besegrade.

Emellertid hade det långa tåget med silvret hunnit ut på Walbyfjorden, som nu låg frusen, och höll just på att köra i land vid motsatta stranden. Men här var isen svag, den kunde icke bära tyngden utan brast och människor och djur försvunno i djupet.

När Thord fick reda på olyckshändelsen och hans faders sorgliga död, sörjde han mycket, men en tid efteråt försonade han sig med gubben Frä och äktade Sigrid, hans sedan länge utkorade tärna.

Det berättas, att general Gyllenkrook år 1730 lär ha sänt ned dykare i Walbyfjorden för att söka efter den gamla silverskatten och det påstås vidare, att ett par holländare blivit lovade 3.000 Riksdal. Rmt om de kunde hitta reda på silvret. Ingen har dock lyckats och silverskatten torde nog bli kvarliggande på botten till havens en gång torkar ut.

Källa ?

Kämpalek är ej absolut det samma som

Thord.

(15)